

UDVARHELYI HIRADÓ

UDVARHELYMEGYE FÜGGETLEN POLITIKAI LAPJA.

Az „Udvarhelymegyei Jegyzői-Egylet” hivatalos közlönye.
Előfizetési árak:
egész évre 8 kor. fél évre 4 kor. negyed évre 2 korona.
Egy szám ára 16 fill. — Tanítóknak egész évre 6 korona

Felelős szerkesztő: **Becsek Aladár.**

Hirdetések a legolcsóbban számíttatnak. Nyilttér sora
50 fillér. Megjelen hetenként egyszer, 6-8 oldalon vasárnap
A hirdetés és nyilttér díja előre fizetendő.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. Fia könyvnyomda

Az első fecske.

Székelyudvarhely, decz. 9.

A régi kormányoknak az volt a legnagyobb büne, hogy a falusi élet kellemesebbé tételével nem törődtek semmit. Az ország fővárosát világ városá emelték — egyes vidéki nagy városok fejlesztésére is rengeteg összegeket áldoztak — ezzel szemben a legtöbb magyar falu, még ma is, úgy hátra van maradva a világ haladásától, mintha nem történt volna körülötte semmi sem.

Ha a városi ember kiszáll egy elhagyott faluba, döcögős, sáros út vezet a minden rendszer nélkül épült szegényes házikók felé. Apró ablakos, szellőtlen, tapasztott szobák teszik egészségtelenné és barátságatlanná a benttartózkodást. A silány viskók rozoga fedelén méteres hóréteg, a csepegésen pedig karnyi vastagságú földigérő jégcsapok teszik disztelenné a falusi ember otthonát. Egyetlen faluba sem látunk utcai világitást, már pedig az éji sötétség a különböző veszedelmek és tolvajlások barátja és veszélyeztetője a közbiztonságnak is.

A székely falukban alig találunk olyan helyet, ahol a polgárság szabad idejét kellemesen és hasznosan eltölthetné. Egyedüli szórakoztató helye a korcsma, melynek füstös-bűdös levegőjében garázdálkodnak a rossz utra csábitott gazda legények és családos emberek. Itt pocskolják el keserves keresetüket, itt méltelyezik meg testüket és lelküket, és itt verik

magukat könnyelmű adósságokba. Ide furakodnak a népbolondító „czuczulisták”, hogy államellenes tanokkal és urgüloletet szító költött mesékkel inficziálják a hiszékeny falusi népet. A városi nép olcsó és kellemesen szórakoztató látványosságokban gyönyörködhetik, de a falusi ember, a kevés munkaalkalmat nyújtó hosszú téli időszak alatt, legteljebb csak unatkozik, már pedig az unalom, a legveszedelmesebb tanácsadó.

A falusi nép szellemi és lelki szükségleteinek kielégítéséről igen kevés vidéken történik gondoskodás; már pedig az egyszerű, kérges tenyerű, becsületes munkásnép lelki világának és szellemi életének is megvannak a maga természetes vágyai. A legtöbb falu népe, még a táplálkozási, ruházatközlési és háztartási szükségleteit is drágábban fizeti, mint a városok lakói. Az üzérkedő falusi szatócsoportokban haszontalan cifra, selejtes portékát sóznak a tudatlan nép nyakába. A mit pedig saját terméséből elad, azután élelmes közvetítők vesznek busás kamatot. Elősoroltakból látható, hogy a hivatalos kormány politika, az utolsó időkig, teljesen elhanyagolta a falusi nép közgazdasági és kulturális érdekeit, nem vette védelmébe a szántóvető tüzhelyét, a begyült adófilléreket csak a városok cziczomázására fordította; a falvak nagy tömegét pedig sötét-afrikai elmaradottságban hagyta.

Ilyen körülmények között mi sem természetesebb, mint az, hogy az elhanyagolt közsé-

gekben a falusi élet elveszti báját, elveszti vonzóerejét. A nép könnyű szívvvel hagyja el a szülőházat s a jobb sors reményében habozás nélkül fölcseréli a fényes városi élettel, vagy Amerika szabadabb levegőjével.

Az elhanyagolt falvak elégedetlen lakossága nagy rajokban vonul a zajos városok csábitó fénye felé s a birtokos osztály már oda jutott, hogy alig tud segítő társakat találni a földmívelési munkához.

Ilyen és ehhez hasonló körülmények indították a művelt Franciaország híres agrár miniszterét, Méline Julest is arra, hogy megírja nagy feltűnést keltett „Vissza a faluba” című művét, hogy ez által utját vágja a francia falvak elnéptelenedésének. A falusi élet bajainak orvoslására bontotta ki nálunk is néhai gróf Károlyi Sándor és Darányi Ignác a szövetségi eszme népboldogító zászlóját. Ezen akciónak legfőbb törekvését a falu védelme s a falusi élet régi bájának és egykori kedvességének visszaállítása képezi.

A falusi tüzhely védelmét igyekszik felkarolni az erdélyrészi miniszteri kirendeltség is azon intézkedésével, a mely a falusi „Népház”-ak tömeg s felépítését tüzte ki célul. Ezen Népházba csoportosítja a községi hitel-, fogyasztási-, értékesítési- és tejszövetkezeteket és ide helyezi el a népkönyvtárt, s a gazdaköri helyiséget is.

Ezen helyiségben találkozik a birtokos, a pap, a jegyző és a tanító a falu népével; itt

Székely nyelvészet.

— Irta Fülöp Sz. Lajos. —

Marosvásárhelyen kulturpalota is lesz. Hamarabb akad az efféle ott, ahol még valami más kulturintézet letezik. Már pedig Marosvásárhelyen van a Telesi féle hatalmas könyv- és régiségtár. Székelyudvarhelyen is lehetne legalább egy szerény muzeumszoba. Oly jól illene a rabonbánok városához!

Népek és nemzetek kegyelete, tudományos törekvése minden időben szeretettel gyűjtötte muzeumokba azokat a kincseket, melyek a fejlődés rendjén, a hagyomány és történetírás megszentelt Valami családatosan oktató és nemesítő hatást érezünk, valahányszor régi dicsőségünk ereklyéinek szemléletébe merül el a lelkünk.

Örömmel üdvözöltem — nyolcz évvel ezelőtt — a lelkes mozgalmat, mely Udvarhelyvármegyénkben egy Muzeumegyesületet hozott létre. Az alapítás emlékeztetésére írtam, mivel 1902. november 26-án volt kerek száz esztendeje annak, hogy Gróf Széchenyi Ferencz megvetette a Nemzeti Múzeum könyvtárának alapját. Ez a dátum nekünk is emlékeztetés maradt volna, ha megmaradt volna a kitűzött cél: a gyűjtés szorgalmas, kitartó munkája mellett. Ehelyett, amiket összekuporgattunk, odaadtuk Sepsiszentgyörgyre a Székely Múzeumnak. Igaz, hogy reversális mellett, de hiszen nálunk is akadt volna valahol egy szoba, melyben azok éppen úgy pihenhetek volna, mint a Székely Múzeumban és nem fosztottuk volna meg magunkat a muzeumi tárgyak szemléletének és esetenkénti szemléltetésének buzdító hatásától, esztétikai gyönyörének élvezetétől. . . . Aztán a muzeumi tárgyak közvetlen birtokában állandó, lelkes osztóznást nyertünk, minek alapján igazi agitációt fejthettünk volna ki. Az ország, a kormány és egyes Mecénások, látva a mi buzgó igyekezetünket, inkább támogattak volna s így valamikor — ha távol jövőben is — muzeumunk mellett, igényjogosultságot szereznünk esetleg a kulturpalotára is. Talán megértük volna, hogy az állam az általa évenként vásárolni szokott képeiből és más művészeti tárgyaiból nehányat elhelyezzen, mint ezt máshol is tenni szokta. Régiség iránti fogékonyságunknak rossz bira-

ment mindenfelé, mikor a város, annak idején, azt a nevezetes „kiselejtezés”-t megselekedte. Csak nálunk történetelt meg, hogy míg máshol nagy áldozatokkal még a föld alul is kiássák a romokot, addig ugy eltüntették a „székely támad” várát, mintha nem is lett volna. Ebben leginkább a vármegyét terheli a felelősség. Egy iskolaépület kedvéért — mely benn a városban hivatva lett volna annak szépségét emelni — feláldozták a város és a székelység egyik legnagyobb érdekességét. Ez a „Csonka vár” (így nevezte a nép) nemcsak a régiségbuvárokat vonzotta, hanem hivatva lett volna idegenforgalmat csinálni Székelyudvarhelyen, melynek falai között valamikor Izabella királyné és máj fejedelmi személyek is megfordultak . . .

Kár volt biza muzeumi tárgyainkat Sepsiszentgyörgyre vinni. Ha ezt előre csak sejtettem volna is, akkor nem ajándékozom oda mintegy 117 darabból álló gyönyörű kéziratgyűjteményemet, melyben Rudolf trónörökös, József főherceg, Széchenyi baba (Koustantinápolyból), Apponyi, Jokai, Mikszáth, Herczeg, Abrányi, Endrődy, Bercezik, Bartók mellett számtalan kitűnőség van sajátkezűleg írt levél, vers vagy értekezés által képviselve.

De hagyom és felejttem ezt az ügyet. A régiségek — mint már többször panasztam — nemzetünk pusztuló kincsei lettek. Egyes családok, községek értékes írásai, azok nem értő kezek által kiselejteztve, szemétdombon vesznek el vagy mázsaszámra kerülnek a szatócok csomagolópapírjai közé. Innen mentettem meg Szerdahelyi Kálmán iskolai bizonyítványát és a „pozsonyi nemes patholó czéh” egyik eredeti levelét.

6. Össze kellene továbbá gyűjteni a népművészet (háziipar, szövés, edénykészítés stb.) mindenféle kincseit.

7. A régiségeket, általában a muzeumi tárgyakat (könyvek, okmányok, ruhák, zászlók, fegyverek, pénzok stb.). Ide sorozom a czéhnek emléktárgyait is. A fővárosi muzeum tele van effélékkel. A múlt nyáron helyezték el a budai ács czéhnek ajándékait: két, okmányokkal telt ladát 1659-ből, egy gyönyörű Warschag-féle festményekkel díszített zászlót, két, kovácsolt vasból készült czéh-jelvényt, egy szállás czégerért (Herberg-Schild) 1771-ből, két diszes fejszét,

a melyekkel ünnepélyes alkalmakkor vonultak fel a czéhbeliek, egy ónszerleget és több apró tárgyat. Udvarhelyről, ahol valamikor még a fésűsök is volt czéhük könnyen meg lehetne tölteni egy kis muzeumot.

8. Lelkeszi lakokban, zárdákban, tan- és nevelő intézetekben a *historiás könyvek*, a családokban pedig az ugynevezett leveles ládák használatát újra be kellene hozni. Ezek nélkül a multban lehetetlen lett volna történetírásra gondolni. Benkő Károly szerint nagyon érdekes a *csikozsmási* régi anyakönyv 1695-ből. Ebben *Lakatos István* esperes plebános a tatár, török, kurucz világ mozgalmaira vonatkozólag sok fontos adatokat jegyzett fel „*önkézeivel*.” Az 1694-iki tatárjárásról a csik szentgyörgyi plebánia anyakönyve is igen érdekes adatokat tartalmaz.

9. A székely emlékek és történelmi helyek kellő gondozása, kultiválása nagy erőforrásunk lenne. És itt a legnagyobb elismeréssel, említem fel Pálffy Aladárt aki lelkesedéssel meg teremtette a *Szentmihályi Vértanúk* emléket. Nehány évvel ezelőtt pedig *Etőd történelmét* róttá össze, példát adván az illető községgel együtt, hogy mások is hasonlóan cselekedjenek. Örömmel jegyzem ide, hogy pár év óta néhány lelkes tanító az *Agyagfalvi réten* és a *Nyergestetőn* hozza össze a székelyeket ünnepelés céljából. A *Segesvári Petőfi-ünnepély*-ről ma már a hírlapokországszerte megemlékeznek és bőséges tudósításokat hoznak. Ott van még *Mádéfalva*, az *eresztvényei temető*, a *kökösi híd*, az *ójtosi szoros*, mind-mind székely történelmi emlékek helyek.

De tovább nem folytatom. Qui legit intelligat, qui habet aures audiendi, audiat. A székelyekhez szólottam. A szegény, de hazafiasságban és lelkesedésben leggazdagabb néphez. Ez a maroknyi nép, mely nem csakoly részt vett a honfoglalás nagy munkájában, „*megfogyva bár de törve nem*” mai napig is él a keleti Kárpátok között. De csak addig él, míg nyelvét, ősi szokásait és hagyományait megőrzi.

Végül álljanak itt a költő szavai:

„Tölem ragyoghat más föld! Kandi szemmel
Még nem kívádom! S adhat mostoha
Sorsot e hon, hordom szent türellemel,
De más nép tagja nem leszek soha.
Hazám szép nyelve csak téged imádlak,
Erővel, bájjal, fenséggel tele.
Bölcsöm felett magyar szót auttognának,
Koporsómat magyar szó sárja be.”

(Vége.)

ismeri meg a kisember a falu természetes vezetőit s a kinek ügyes-bajos dolga van, itt nyerhet utbaigazító jótanácsokat. A „Népház“ tanács-termében olvashat a gazdaköri tag politikai és gazdasági lapokat, jó könyveket és megbízható kereskedelmi piaci tudósításokat. A községi, vármegyei és országos ügyekről a „Népház“-ban nyerhet felvilágosítást a falusi nép, és ott rendezhetnek műkedvelői előadásokat, gazdasági felolvasásokat, házi ipari tanfolyamokat és ifjusági mulatságokat. Elősoroltakból kivehető, hogy a „Népház“ nagyon látogatott középpontja lesz a falu társadalmának és tagja lehet annak minden jóra való ember, a ki polgártársai társaságában művelődni és hasznosan szorakozni akar. A „Népház“ lesz az a centrum, hol a falusi nép lelki és szellemi szükséglete kielégítést nyer s a hol alkalmas melegágyra talál minden olyan eszme, a mely a kellemes, boldog székely falu megteremtésére vezet.

Vármegyénkben az első ilyen „Népház“ Parajdon létesült, az ottani gazdakör és fogyasztási szövetkezet buzgó tapjainak tevékenysége folytán. A 3000 kor. állami segély kieszközlésében elévülhetetlen érdemeket szerzett megyénk nagyevű főispánja, gróf *Haller János*, a ki rövid főispánsága óta lépten-nyomon élénk tanujelét adja szülővármegyéje iránt táplált őszinte szeretetének s a székely nép gazdasági felsegítésére vezető önzetlen tevékenységének. Nagy munkát végzett ezen népjóléti intézmény létesítésénél a kiréndelettség helyi megbízottja: *Székelyhádi Viktor* is, a ki eddigi zajtalan, de annál sikerdusabb munkásságával bebizonyította, hogy teljesen átérti azon hivatást, melyre a földmívelési kormány ide kiküldötte. Szép és nagy munkát végzett Parajd község érdemeiben „megifjodott“ veterán tanítója, *Kovács Mihály* és agilis munkatársa *Kakucs György* tanító is, a kik büszkék lehetnek alkotásukra és számíthatnak a falu hálájára s a vármegyei közvélemény teljes elismerésére.

Czirmes Bálint.

BELFÖLD.

Marostorda új főispánja. Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök pénteken *Haller János* gróftól, Udvarhelyvármegye főispánját fogadta. *Haller* gróf ezuttal végleg elfogadta a neki udvarhelymegyei főispánságának megtartása mellett felajánlott marostordamegyei főispáni állást.

Eloszlatott sérelem. A képviselőház pénzügyi bizottsága e héten Lukács László pénzügyminiszter és Gróf Zichy János kultuszminiszter részvételével tartott ülésén tárgyalta a kultusz-tárca költségvetését. Gróf Zichy János kultuszminiszter, mint velünk közlik, kijelentette, hogy a középiskolai tanárok, továbbá a felsőbb leányiskolák és felsőbb kereskedelmi iskolák tanárainak, valamint a tanítóképző intézeti tanároknak statusrendezését az 1911. évi költségvetésben a betervezett javaslatnak megfelelő módokat mellett megkezdi és az 1912. évi költségvetésben az egész vonalon keresztül fogja vinni. A polgári iskolai tanítók és a gyógypedagógusok fizetésrendezését az 1912. évtől fogva három év alatt óhajta végrehajtani, ez tehát egy év alatt az egész vonalon meg fog történni. A szolgálati időnek 30 évről 35 évre való felemelését elejti a költségvetési törvényből és ezt külön törvénynek tartja fenn. A külön törvény tervezetében a szolgálati időt csak azokra nézve tartja felemelhetőnek, akik a törvény életbe lépte után fognak kineveztetni. Minthogy a heti óra-szám felemelését pedagógiai hátrányok miatt nem czélyszerű keresztülvinni, hajlandó ezt el-ejteni és ennek folytán a tanári létszámot megfelelően emelni. Megnyugtatóul kijelenti azt is, hogy a harmadolás úgy fog megtörténni, hogy az 1910. évtől fogva minden nyolczadik évben, tehát első ízben 1917-ben a nyolcz év alatt rendszeresített új állások számának egyharmada a nyolczadik és egyharmada a hetedik fizetési osztályba fog soroztatni. Az 1911. évi költségvetésben a statusrendezésnek érvényre jutó előnyeire nézve megjegyzi hogy a tankerületi 14 főigazgató közül három részesül 2000 korona személyi pótlékban, mely személyi pótlékot a nyugdíjba is ma-

gával visz. A középiskolai igazgatóknak egyharmad része helyi kinevezéssel, azaz középiskolai igazgatói állásában való meghagyással melletti főigazgatóvá nevezetik ki és így a hatodik fizetési osztályba kerül. Minthogy ennek következtében az évtöbbs korpótlékaikat nem tarthatják meg, részükre 600 korona működési pótlék lett felvéve. A középiskolai igazgatóknak a hatodik osztályba való felvétele részükre az évi 7200 és újabb öt év múlva az évi 8000 korona fizetést biztosítja, mely összegeket a hetedik fizetési osztályban való megmaradás mellett nem érhetek volna el. A középiskolai tanárok részére korpótlékaiknak változatlan meghagyásával a hetedik fizetési osztály megnyitattik. A statusrendezés előtt a tanárok felerészben a kilencz és felerészben a nyolczadik fizetési osztályba tartoztak és így az évtöbbs korpótlékaik nélkül 4400 korona maximális fizetést érthettek el. (Évtöbbs korpótlékaikkal 5400 koronát.) Most azonban az új statusrendezés vivmányaként végső fizetésük 4400 korona helyett 6000 koronáig, korpótlékaikkal együtt pedig 5400 korona helyett 7000 koronára emelkedhetik. A bizottság a miniszter felszólalása után a kultusz-tárca költségvetését általánosságban elfogadta.

Örömmel regisztráljuk e hirt, mivel az a tanárok kívánásait egészében teljesíti, s így minden további elégedetlenségnek utja be van vágva. Szükséges azonban az, — hogy a kedélyek teljes megnyugvást leljenek, — miszerint a mozgalom beharangozó, mikor, ime, akciójuk igazolva van, minden további vizsgálat alól salválva legyenek.

Az indemnitás. A képviselőház hétfői ülésén az indemnitás vitájában, Székelyudvarhely város országgyűlési képviselője, Dr. *Válcik Ferencz* is terjedelmes beszéddel vett részt. Behatóan bírálta a közigazgatást, melyet fölötté rossznak deklarált. Amidőn örömmel jegyezzük fel, hogy a város képviselője a parlamenti tanácskozásban tényleges részt vesz, a beszéd politikai részére, illetve a vitára vonatkozó megjegyzéseinket a Krónikás jegyzetekben megteesszük. A közigazgatásra vonatkozólag tett erős kritikáját a pénteki tanácskozás rendjén *Ugron Zoltán* képviselő visszautasította.

KRÓNIKÁS JEGYZETEK.

Székelyudvarhely, decz. 10.

Külföldi és belvárosok.

Idő künn a jó vidéken, úgy tetszik nekünk, az ember hogy távol áll a központi mozgalmaktól, józanabban látja és szárazabban mérlegelheti az eseményeket, mint oda fenn azok az emberek, kik a mindennapi hangulat és egymás által vannak befolyásolva. Így állapítjuk meg, hogy újra olyan jelenségeket látunk, melyek egyáltalán nem nyugtatnak meg. Az indemnitási javaslatot tárgyalja az országgyűlés, mert nincs letárgyalt és megszavazott költségvetés, s az ország ismét exlexbe jut, ha a parlament a pénzügyi felhatalmazást a kormánynak idejében meg nem adja. De bármely okok és körülmények idézték elő a mai állapotot, a valóság az, hogy többszörös exlex fenyegeti az országot: a költségvetés, a közös költségek és a bankjegyzés terén. Az ellenzéki Justh-párt pedig a leggyöngébb ponton: az indemnitásnál kezdte az ostromot — tehát ott, a hol ha győz is, csak annyit érhet el, hogy a parlamentarizmust, az alkotmányosságot tiszteletét és a törvényes parlamentáris rend erejébe vetett hitet kompromittálja.

Az utolsó években *Andrássy Gyula* gróf hangoztatta a legnyomatékosabban azt az elvi álláspontot, hogy az indemnitást nem szabad megakasztani, még pedig azért nem, mert az exlexnek immár semmi következménye nincs, s nem szabad mindennapivá és megszokottá tenni azt a tapasztalatot, hogy Magyarországon megszavazott költségvetés nélkül is lehet kormányozni. Ezt a felfogást juttatta kifejezésre nemrég *Appouy Albert* gróf is, a ki egyébként mindig elítélte az obstrukció fegyverét. Egész sereg kormányra nézve beállott az exlex az utolsó évek során, egyik sem mondott le ezért, mindegyik tovább kormányzott s az exlex ellenére is aránylag elég jól érezte magát. Állami hitelünk szorult, a gazdasági élet paugott, az ország fejlődése megrekedt és a tisztviselők zuglódtak, de egyébként sehogysé mutatkozott az a rendkívüli hatás, a mit azelőtt — az alkotmányosságnak és a parlamenti rend fokozottabb tiszteletének idejében — az exlex beálltához fűzték. Nyilvánvaló tehát, hogy a haszontalanul felidézett exlexek gyakoriságával csak a magyar parla-

mentarizmust csorbítjuk s csak az alkotmányosságba vetett hit erejét gyöngítjük meg.

Talán nem lépünk meg senkit, ha kifejezzük abbel vélekedésünket, hogy a Héderváry-kormány, ha az ellenzék az indemnitási vita kihúzásával exlexbe is kergeti, nem fog lemondani. Mert a kormánynak csak kedvére lehet az, hogy ha az ellenzék elpuskázza erejét oly terrénumon, a hol tárgyi alapon és tárgyilagossággal érvek fegyverével nem folytathat komolyan helytálló harcot a kormány ellen, a hol tehát a parlamenti küzdelem csak személyeskedéssel és az indulatoknak féktelenségével folytatható, a mit az ország már megszokalt s a mi a közvéleményben csak ellenzést és helytelenítést támaszthat.

Ugy látjuk, hogy a mai ellenzék — s főképpen a Justh-párt — sehogys tudja beletalálni magát új helyzetébe. Mintán fölrobbantotta a koalíciót s elesett a kormánytól és megcsalódott a kormányra-jutás reményében, az ellenzékli padokon nem találja meg sem a helyét, sem a megfelelő szerepet. Azt hiszi, hogy az obstrukció fegyvere nélkül nem is lehet küzdő ellenzék. Pedig a komoly kritika, a komoly ellenérzés, a kormány politikájának és működésének állandó, komoly bírálata: ez próbálja ki az ellenzék erejét, s egyedül ez alkalmas arra, hogy fokról-fokra nimbusz és becslést szerezzen az ellenzék politikusainak a parlamentben és az országban egyaránt.

Apponyinak van igaza: tessék szárazon tartani a puskaport a nagy kérdések számára, a melyek megoldásra várnak. Az obstrukció fegyverét azonban, a melyek elavultak és a multban is több kárt okoztak, mint hasznát, végső szükség nélkül nem szabad koptatni többé.

Erkölcsei kultúra.

Korunk legnagyobb pedagógusainak egyike, *Förster Fr. V.* külön értekezést irt s ebben bebizonyítja, hogy egy dolgos háziasszony munkájába sokkal több tudományos, erkölcsi és esztétikai műveltség fér bele, mint egy kávéházi alak semmittevésébe, vagy egy „intellektuális“ női pálya foglalkozásába.

Tudományos műveltség nincs is annyi a világon, a mennyit egy jó háziasszony ne tudna gyakorlatilag, az életnek értékesíteni.

Állattan, növénytan, a táplálkozás fiziológiája, ennek vegytani tudományos alapjai, egészségtan, áruisme, hamisítványok megismerése, a neveléstudomány minden ága-boga s ennek kiágazásai a hittudomány és a társadalomtudomány felé; jogi és pénzügyi ismeretek mindmennyi olyan dolgok, melyeket a jó háziasszony értékesíthet.

Értékesítheti pedig a jó háziasszony mindezt nem arra, hogy róla jourokon fecsegen, hanem hogy azzal saját és övéinek vagyonát, jólétét, megelégedését emelje. Az ő tudománya valóban az életé. Erkölcsi kultúrára van szüksége a jó háziasszonynak. Erkölcsi kultúra a lélek folytonos jelenléte, kötelességeinek folytonos tudata és gyakorlata. Ezt nevezhetjük tapintatnak, lelkiismeretességnek, lelki finomságnak, finom lelki műveltségnek, bárminek: de mégis leghelyesebb neve ennek a tulajdonságnak az erkölcsi kultúra.

Ebből az erkölcsi, lelki műveltségből sincs annyi a világon, hogy sok volna egy kötelességet teljesítő, jó háziasszonynak, hogy ezt ennek életkörülményeire kellőképpen érvényesíteni ne lehetne. Minél finomabb a lelke a háziasszonynak, annál boldogabbá teheti egész családját, egész házanépét.

Művészeti kultúrából is értékesíthet a háziasszony annyit, a mennyit csak szerzhet. Minél finomabb az esztétikai érzéke, annál izlésesebb tud tenni csekély eszközökkel is mindent a házban, a szoba-berendezéstől a tálalás művészetéig. S ezzel kedvessé és kellemessé teheti az otthonot, visszatarthatja férjét a dorbézolástól és ha otthon marad a férj-uram, otthon marad a pénze is.

A nő munkája a férfi munkájánál nem alantasabb; csak más természetű, a minek így is kell lennie, ha a nő természetéből kivetkőzni nem akar s az egyenlőséget, melyre igényt tart, természetellenes egyformasággá tenni nem akarja. Mert ha mindenképp a férfi munkakörét akarja elfoglalni, el kell vesztenie nőiességét s tűrnie kell a megaláztatást, hogy az erősebb férfiak mellett olcsóbb munkaezőnek használják fel.

HIREK.

Székelyudvarhely, decs. 11.

Fülei Sz. Lajos meghalt.

Mintha csak azt várta volna, hogy befejezze megkezdett tárcza-sorozatát, aztán szép csendesen meghalt. E héten írta és küldötte be a Székely nyelvészet czimvel lapunk számára csevegésszerűen megírt tanulmányának utolsó részét, — melyről közismert szerénységével ő maga mondja, hogy magasabb irodalmi becsét nem tulajdonít — s a kéziratához csatolt levélben bár panaszkodik — czukorbetegsége felől, egyben megnyugvással tárgyalja baját, mert, mint írja, egy professzor mondása szerint az az ő korában már nem árt. És péteken, 9-ikén meghalt...

Fülei Sz. Lajos 1854-ben született Székelyudvarhelyen. A kath. főgimn. elvégzése után a papi pályára lépett, melyet Gyulafehérvárt, mint első tanuló végzett el. Pappá szentelése után Fogarassy püspök, ki nagyon megkedvelte a kiváló szónokot Gyulafehérvárra nevezte ki, honnan egy pár év múlva Marosújvárra ment plebánusnak. Itt mintegy hat éven keresztül volt a város társadalmának lelke s ekkor történt, hogy szíve egy kis lány iránt lángra lobbant. Hogy ideálját elvehesse, a papirendből kilépett és Budapestre ment, hol nagy nehézségek után a postatakarékpenztárhoz bejutott, hol a tanácsossággig vitte fel. Ahogy megélhetése biztosítva volt, nyomban elvette ideálját, mivel 8 éven keresztül a legboldogabb életet élte. Felesége elhunyt után újra megnősült. Három gyereke maradt: *Bandi, Laczi és Margit*. — Székelyudvarhelyről a Tassaly családdal van közeli rokonságban.

Fülei Sz. Lajos egész életén keresztül szorgalmasan munkálta az irodalom kertjét, s bár nem hagyott hátra önálló nagy munkát, végtelen sok értékes feljegyzéssel gazdagította azt; tárczái, versei száma megszámlálhatatlan, s azokból két kötetnyit ki is adott. Erős székely fajszeretete, a hagyományok ápolása, a székely népiélet megfigyelése azok, melyek őt és munkásságát kiváló helyre juttatták. A székely érdekeket szolgálta írásban és szóban fáradhatatlanul, lelkesülten, lankadatlan idealizmussal; az elismerést nem a nyilvánosságnál, a közvéleményben kereste, hanem magában a munkában és annak eredményében. Egyéniségének meleg közvetlensége, szíves és előzékeny modora mindenki barátjává tette s halála széles körben kelt igazi, mély részvétet. Pihenése legyen csendes, emléke áldott.

Lapunk jelen számában utolsó tárczáját, melyet egy pár nappal ezelőtt írt meg részünkre, veszik olvasóink.

821.

Mit gondolnak, kedves olvasótársaim, hogy mit jelent ez a szám? Azt hiszik, hogy ez valami Ehrlich-féle csoda gyógyszer jelent? Nem. Vagy talán egy híres találmánynak szabadalmi száma? Nem. Avagy egy új üstökösnek neve? Nem. Talán egy nagy nyeménnel kihuzott sorsjegy száma? Nem. Esetleg valamelyes fontos esemény évszáma? Nem. Valószínűleg baccarat veszteség? Nem. Hát mi a fene? Ez kérem a székelyudvarhelyi—héjjasfalvai viczinálisunk egyik másodosztályu kocsiának a száma. És én elhatároztam, hogy ennek a kocsinak, amelyet föltétlenül ismer mindenki, emléket fogok állítani, ha más képen nem, a „Nyiltér“-ben — saját költségemen.

Tesszem azt pedig több okból. Az első ok az a sok emlék, amely hozzája fűz. Ugyanis ez a kocsi hozott engem először Udvarhelyre, ebben ismerkedtem meg a feleségemmel és ebben veszttem vele össze. Ebben kaptam azt a hatalmas reumát, amely még ma is meg van és ebben lopták el az ezüst órámat, amely még ma sincs meg. Ennek a kocsinak az ajtaja zuzta össze a kezemet és ez a kocsi siklott ki velem ezelőtt két évvel a helyi állomás raktára mellett.

A második ok, a kocsinak a — hogy is fejezem ki magamat — a *minolta*. Tessék csak ezt a vaggont jól szemügyre venni. Majdnem egy évtizeden át száguldozom, azaz, hogy czammogok rajta, de semminemű változást nem vagyok képes megállapítani. Azt hiszem, hogy ezen hosszú éveken át sem emberi kéz, sem az idő vas foga, sem nem javított, sem nem rontott rajta. A sors ezt egyenesen a jó Istenre bízta, az lássa, hogy mit csinál vele. Ennek a kocsinak egyik ajtaja épen úgy lipinkál előre-hátra, fölfelé és oldalra, mint ezelőtt tíz esztendővel, a másik ajtaját meg épen úgy nem lehet becsukni, mint ezelőtt kerekén kilencz évvel, amikor először veszd-

tem vele. A lámpája még mindig kialszik közvetlenül a meggyújtás után és az ablaka föltétlenül leereszkedik minden zökkenésnél. Valami megfoghatatlan és láthatatlan erő működik itt. Télen náthát és fülzugást kap az ember, mert az ablakot és ajtót nem lehet becsukni; nyáron napszúrás és szédülést, mert az ablakot nem lehet kinyitani és „függőnyt“ nem lehet lefüggyenezni. Ez a kocsi rázza ki az utasok lelkét, mert fék hiányában alig lehet megállítani és ennek polczairól potyognak le a különböző tárgyak, mert rozsdás tengelye miatt alig lehet megindítani.

A harmadik ok a vaggon *régisége*. — Kérem, gondolják meg jól, a száma: 821. A fővonalon futó kocsi száma már jóval túl van a százazreken, tehát ennek a kocsinak akkor kellett már elkészülnie, mikor a vasuton való utazás megszületett. Pedig annak ide-tova száz esztendeje! Sőt azt merem állítani — s ez fontos — hogy maga Stephenson, a gőzkocsi lángelméje feltalálója is utazhatott rajta. És ez már nem kicsi dolog. Ez a kocsi egy archeopterix, egy visszamaradt őslény a vasuti kocsi primitív elődjéből s egyuttal élő czáfolata annak a koptatott mondásnak, hogy az öreg kort nem becsüli meg a jelen nemzedék. Tessék csak jól megnézni ezt az aggastyánt. Annyira tisztelik, hogy hozzája sem nyulnak, meg sem mossák, ki sem tisztítják. Hát nem szép dolog ez? Én mindig könyvezem a meghatottságtól, amikor arra a porra ülök rá, amely ezelőtt száz évvel lepte el az üléseket és fűi hálával tekintek azokra az állatocskákra, amelyek déduagyapjai talán épen e vaggon megalkotóját csipték meg először. Milyen szép is a kegyelet. Kár, hogy szegény, öreg kocsinak nincs haja; mert az most — bár őszbecsarovadva — de hálatelten megvédőné tisztelőit attól, hogy esős időben az ő rozoga gyomrában megázzanak.

A kocsinak ezen régiségései fogva volna egyuttal egy indítványom. Ugy tudom, hogy városunkban van az „Udvarhelymegyei Múzeum Egyesület.“ Ez az egyesület nagy szeretettel gyűjti össze mindazon tárgyakat, amelyek ezen megye régi viiágára egy kis fényt vetnek. Nos tehát, miért ne lehetne azt a penészes kocsi is megszerezni a gyűjtemény számára, amely kocsi állandóan a mi megyénket rója? És ezzel kettős célét lehetne elérni. Az első az, hogy a közönség bőségesen ontaná a pénzt — lévén egy *kegyelet* tényről szó, a második az, hogy lefőzök a legkülönczödőbb régiséggyűjtőket, mert azt hiszem, hogy élnek multán valamelyik amerikai pénzkirály nagy összeget kínálna érte s elvinné innen Amerikába. Szívesen odaadnók. Ha már átadtuk a Múzeumegyesület tárgyait Sepsiszentgyörgynek, miért ne adhatnánk egy vasuti kocsi — Amerikának. Nem igaz? Tehát előre uraim. Szent ügyről van szó. Ne feledkezzenek meg a dolgról. A kocsi száma: 821.

Szegények karácsonyfája. A Nőegylet szokásos teaestélyét ez évben, tekintettel arra, hogy a közönség amugyis nagyon igénybe van véve, nem tartja meg. Hogy azonban a szegények karácsonyfája ez évben se maradjon el, ezen célra gyűjtést rendez. Városunk társadalmá bizonyára készséggel fogja adományával támogatni a szent célt, s így a karácsonyfá most is, fényes gyertyák-kái mellett, sok jó meleg ruhát juttat a szegény árva gyermekeknek.

Áthelyezés. A miniszter *Ferenczy* Sándor csendőrbadnagyot Brassóba áthelyezte s helyére *Tóth Kálmán* András hadnagyot nevezte ki.

Tanárköri gyűlés. Az Udvarhelyi kerületi Tanári kör f. hó 7-én tartotta meg idei első közgyűlését az állami főreáliskola tanácskozó termében. A gyűlés összehívását a rendes ügyeken kívül *Szabó Dezső* főreáliskolai tanárnak a tanári Kongresszust sürgető felhívás alapján történt felfüggesztése tette balszthatatlanná és aktualissá. A mult évi működésről adott beszámoló után a tisztikart a Kör a következőleg alakította meg: elnökké választott *Molnár Károly*, ny. reálisk. tanár, alelnökök: *Tamás Albert*, róm. kath. főgimn. igazgató és *Kovács Dániel*, ref. kollégiumi tanár, titkárrá: *Dékán Sámuel*, ref. koll. tanár, jegyzővé: *Biró István* főreálisk. tanár, pénztárossá: *Luckhaub Gyula* róm. kath. főgimn. tanár. A központi választmány tagjaivá lettek: *Hlatky Miklós* főreálisk. és *Kovács Dániel* koll. tanárok. A választások megejtése után *Dr. Dávid Lajos* koll. tanár indítványára a Kör egyhangu határozattal megdöbbenését fejezte ki a közokt. miniszteriumnak azon intézkedése felett, melylyel *Szabó Dezső* tanárt állásától felfüggesztette, mivel a Kör a *Szabó D.*

eljárásában semmi törvényellenes cselekményt nem lát a a felfüggesztés alapjául felhozott felhívásnak inkriminált kifejezéseiből csak az elkeseredett hazafias hangulat megnyilvánulását tartja kiolvashatónak. Ezt a határozatot azzal a kérrrel terjesztette az elnökség az Országos Tanáregyesület vezetősége elé, hogy ez ebben az ügyben szólítsa fel az összes tanárságot hasonló solidáris tiltakozásra. E határozatnak előreláthatólag meg lesz a kellő fogantatja, annál is inkább, mert amint értesültünk, az Orsz. Középiszkolai Tanáregyesület vezetősége is mindent elkövet arra nézve, hogy a Kongresszus összehívása és a tanárság kívánságainak és sérelmeinek hangoztatásáért bántódása egyeseknek ne lehessen. — mégha az általános elégedetlenség és abból folyó elkeseredés a kelleténél tán merészebb hangon szólalt is meg. Ezután a tisztviselők személyében egy munkaprogram-készítő bizottságot küldöttek ki és megállapították, hogy a havi üléseket a három középiszkolában felváltva fogják tartani, mire az ülés véget ért azzal az óhajattal, hogy bárcsak a tagok olyan buzgóságot tanusítanak a körü élet iránt az egész év folyama alatt, mint a milyennel a kezdet megindult.

Eljegyzés. *Holló* Domokós a nagyszebeni elme-gyógyintézet ellenőre, tart. főhadnagy, eljegyezte *Kövecsi Kádár* Berta kisasszonyt Nagyalambfalván.

Kálvin estély. A székelyudvarhelyi ref. egyházközség ma, vasárnap, d. u. 5 órákor, a ref. kollégium tornacsarnokában tartja első Kálvin estélyét. Az estély érdekes és változatos programja a következő: 1. A gyülekezet éneke: Mint a szép hives patakra. Zsolt. XLII. 1. vers. 2. Elnöki meggyitő. 3. Findal. Előadja a ref. koll. énekkar, *Rák Károly* zenetanár vezetése mellett. 4. Szavai: *Ördög Lajos* VIII. g. o. tanuló. 5. Felolvasást tart *Vajda Ferencz* ref. lelkész esperes. 6. Hegedű solo: előadja *Kertész Béla*. 7. Magyar népdal egyveleg: Előadja a ref. kollégiumi ifjúsági zenekar. 8. Szavai: *Kiss András* VIII. g. o. tanuló. 9. Elnöki zárszó. 10. A gyülekezet éneke: Áld meg Uristen a te népedet. Az estélyre a belépés ingyenes, kegyes adományok a szegénysorsu ref. tanulók részére köszönettel fogadtatnak. Az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja: *A lelkesi hivatal*.

Halálozás. *Király* Lajosné született *Simon Rózália*, néhai *Király Lajos* volt székelyudvarhelyi róm. kath. főgimnáziumi tanár özvegye, f. hó 2-ikán, 72 éves korában elhunyt Kézdiszentkereszten. A meghaldogultban *Király* Aladár, Háromszékvármegye aispánja édesanyját gyászolja.

Gaál Sándor nyugalmazott nagykászoni kántortanító folyó hó 7-én élete 50-ik évében elhunyt.

A ref. koll. bemutató tornaestélye. E hó 17-én szombatn d. u. pont 5 órákor a ref. koll. alsóbb osztályos tanulói bemutató tornaestélyt rendeznek, az intézet tornacsarnokában, melyre az érdeklődőket szívesen látják. Külön meghívók nem lesznek szétküldve. Az estély műsora a következő: 1. Felvonulás. 2. Szabadgyakorlat. 3. Sztertorna négy csapatban. 4. Verseny (vizesintes létra, korlát bak.) 5. Tizescsapat szabadgyakorlata (zenével). 6. Minta-csapat a lovon. 7. Gula gyakorlatok. 8. Elvonulás. Belépő jegyek ülőhely 1 korona, állóhely 50 fillér.

Családi nevelés. (*Vacsora után. Csend. A szomszéd szobában Gyurka a latin szavakat magolja. Behallatszik: bellum, a háboru, bellum, a háboru...*)

A papa: Gyurka ma a latinból négyesre felelt.

A mama: Négyesre?

A papa: Igen, négyesre. Haszontalan fiú

A mama: Pedig mennyit tanul.

A papa: Tanul — ez tanulás? (*Vészterhes csend.*) Már látom, hogy te elkényesztetted. Nekem kell kezembe venni a dolgot. Ugyis hallottam a gimnázium felavatásán, hogy a családi nevelés éppen olyan fontos, mint az iskolai nevelés. Nohát én ezentúl nevelni fogom Gyurkát családdal.

A mama: De hogyan?

A papa: Hogyan... hát kérlek szépen... tekintettel az áltértes szempontoknak vallásérkölcsei alapon létrehozott eredményeire. (*Büszköen elhallgat.*)

A mama (nem érti): Igen.

A papa: Küldd be Gyurkát. Mindjárt megkezdem a nevelést.

A mama (aggódva kimegy).

Gyurka (aggódva bejön. Látta, hogy apja délután együtt sörözött az osztályfőnök úrral).

A papa (szeliden): Fiam Gyurka. Elhatároztam, hogy eszentul téged nevelni foglak.

Gyurka (rosszat sejt). Igen, papa.

A papa: Tehát figyelj. Most kezdődik a nevelés.

Gyurka (bűnbánóan néz egy gombol apja mellényén).

A papa (szeliden): Fiam Gyurka. Mikor Isten megteremtette a világot, mindennek bölösen megadta rendeltetését. Azóta a madár repül, a kigyó csúszik, a kutya ugat, a tanuló tanul. (*Elhallgat. Magában.*) És a vallás. Most jön az erkölcs. (*Hangosabban.*) És te nem tanulsz. pedig én azért küldlek isko-

laba, hogy tanulj. (Kibábelva) Hát mit gondolsz te tulajdonképpen, mi? Én lopom a pénzem, mi? (Orátlva) Korcsolyásni... rödlizni... he...? tanulni nem... he...? majd adok én neked... suszternek adlak... nesze... ne még... majd megtanítalak én... A sarokba állsz... majd embert faragok én belőled!

(Gyurka-bömből a sarokba): Azért sem farag belőlem embert!

A mama (szerecsére jön): Mi történt?

A papa (litégve): Ne is kérdezd, kérlek. Ez a rossz fiú megkeseríti az életemet. Egész nap a hivatalban vagyok és még itthon sincs egy percnyi nyugtom. Ezért dolgozom én annyit, hogy még az éjjelt is nappalá tesszem.

A mama (szerecsényián néz Gyurkára).

Gyurka (bög): Én nem csinálám semmit... a papa...

A papa: Ne bögj... Egész belefájdul a fejem... Kimegyek egy kicsit a szabadba friss levegőt színi. (Veszi kalapját, kabátját és emegy friss levegőt színi a vendéglőbe. Az éjjelt is nappalá teszi). **Pikk.**

Iparhatósági megbízottak választása.

Székeludvarhely városban az iparhatósági megbízottak választása f. hó 18-ikán d. u. 3 órára tüzetett ki. Amennyiben a választójogosult kereskedők és iparosok jogukat nem érvényesítik, az iparhatóság hivatalból fogja kinevezni a megbízottakat.

Panaszkönyv. A következő sorokat vettük:

A legutóbbi városi közgyűlésen a járdáknak téli időben való porondoztatását s annak ellenőrzését elrendelnie a képviselőtestület. Ezen igen helyes intézkedésnek sajnos, csak elvétve van érvény szerezve, amennyiben a mostani időjárás mellett a nappali olvadás reggelre veszedelmesen sikk jéggréggel vonja be a járdákat, a melyek csak helyi-lyel-közzel vannak beporondozva. A sikos járda már e télen megkövelette a maga áldozatát, tehát szomorú példa igazolja annak veszedelmét. Szigorú ellenőrzést kérünk. (—)

A tengerre szóló postautalványok.

A kereskedelemügyi miniszter a hadihajókra szóló postautalványok tárgyában közli, miszerint az idegen tengeren járó cs. és kir. hadihajókra szóló postautalványokat 1911. évi január hó 1-től kezdve már nem a nemzetközi (sárga színű), hanem a m. kir. posta által a belföldi forgalom részére kiadott rózsaszínű úrlapon kell kiállítani.

Műkedvelői előadás. A „Polgári önképző és segélyező-egylet” által a múlt vasárnap rendezett színelőadás úgy annyira mint erkölcsileg jól sikerült. A szereplők önmagukat felül multák, hogy a nehéz darabbal megküzdhessenek. Első sorban megemlítjük *Flórián* Margitot, ki nehéz szerepét kellő rutinnal és igazi odaadással oldotta meg, nemkülönben *Tamás* Anouska is, ki már oly sokszor adta tanujelét annak, hogy naiv szerepekben mily kedves tud lenni, valamint a többi szereplők is: *Szabó* Margit, *Géressi* Ilonka, *Bányai* Gábor, *Bodrogi* Balázs, *Nagy* Gusztáv, *Fazakas* Mózes, *Kovács* Árpád, mint szerelmes szereplő sok tapsot vívtak ki maguknak — végül a kis *Almás* Irénke is, nagyon kedves volt. A darab sikere érdekében annyit küzdő *Fischer* Ferenc rendezőt illeti az érdem, ki lankadatlan szorgalommal, fáradságos munkával rendezte a darabot. — Továbbra is kitartást kívánunk derék műkedvelőinknek. — Az estély összes bevétel 341 korona. Az estélyen felülfizettek: Gróf Haller János főispán 8 kor., *Biró* István tanár 6 kor., *Tamás* Balázs 3 kor., *Dr. Borosnyay* Pál 2 kor., *Ferenczi* Béla 2 kor., *Csillag* István, 1 kor. 20 fill., *Kelemen* Lajos, *Gaskó* Béla, *Válcsik* Endre, *Albert* Péterné 1—1 koronát. *Biró* Mihály 80 fill., *Kovács* István 30 fill., *Jakab* Ignác, *Széjes* Albert, N. N. 20—20 fillért. Fogadják érte az egylet hálás köszönetét. (—)

Visszaélés a művészhez nevével. Az utóbbi időben sokat foglalkozott a fővárosi, de a vidéki sajtó is, azokkal a visszaélésekkel, a melyeket egy „Magyar Művészeti Részv. Társ.” nevű műkereskedő cég és annak ügynökei a budapesti „Művészhez” művészeti egyesület neve alatt, az egész országban üzött. A „Művészhez” üzleti összeköttetésben állott ezzel a részvénytársasággal, de mikor rájött ezekre a súlyos visszaélésekre, azonnal megszakított vele minden összeköttetést. A magyar művészvilág legelőkelőbb tagjai most egy füzetet becsajítottak ki, amelyben lerántják a leplet a szédélgekről, figyelmeztetik a vidéki közönséget, ne üljenek fel a képügynek hangzatos szavainak, mert a „Művészhez” csak nyilvános tárlatokon viszi a magyar művészek képeit a műpiacra; az egyesület neve alatt senki sincs jogosítva képeket eladni vidéken és így könnyen megtörténhetik, hogyha képvásárlásaikban nem lesznek elég óvatosság értéktelen másolatokat vesznek majd meg drága pénzért. A „Művészhez” igazgatósága egyben tisztelettel felkéri a magyar művártoló közönséget hogy a mennyiben az egyesület cégére alatt üzött visszaélések tudomására jutnának, közölje azokat az egyesület igazgatóságával (Budapest, VI. Városligeti fasor 6.) hogy a „Művészhez” a szédelő ügynökök ellen a törvényes lépéseket megtehesse.

High life címmel *Zsoldos* Beó kir. törvényzéki albiró, kulturtörténeti tárgy feljegyzéseiből, melyek a fővárosi időszaki sajtóban már megjelentek, egy kötetrelváltó összegyűjtött s a *Légrády* Testvérek kiadásában Budapesten közrebocsátotta. Elbeszéléseinek szereplői nők, akik mind az előkelőségekhez tartoznak; s kik életükben mind rá nyomták a maguk egyéniségeinek bélyegét korukra. A vonzóan megírt történetek tükörképei a nőnek érényével és fogatkozásaival egyaránt, s mint a szerző is mondja nem tudományos, de inkább belletrisztikus irányban vannak feldolgozva, a hason irányú angol irodalomból. A tetszetős és tartalmas könyv ára 4 kor. és kapható minden könyvkereskedésben és megrendelhető — e lap kiadóhivatala útján is.

Oltáregyleti közgyűlés. A helybeli Oltáregylet folyó hó 4-én tartotta ez évi közgyűlését, melynek főpontját a tisztikara újraalakítása képezte. Ugyanis az ezelőtt 3 évre megválasztott tisztviselők lemondottak s a választást egyhangú szavazással következőképpen ejtették meg: elnök: *Özv. Gonda* Jenőné, alelnökök: *Homolay* Lajosné és *Szó* Gáspárné, rendező elnök: *Dr. Vass* Lajosné, pénztári ellenőrök: *Simó* Mátyásné és *Fröhlich* Ottóné, főruhátáros *Lukácsffy* Teréz, segédruhátárosok: *Déssy* Ilona, *Daróczy* Erzs, *Szabó* Teréz, pénztárosok: *Luckhaub* Gyula, jegyzők: *Gergely* Ilonka és *Déssy* Lajos.

Nőegyleti fillérestély. A Jótékony Nőegylet e hét szerdáján tartotta ez évben utolsó fillérestélyét, szép közönség részvételével. *Nagy* Elemér tanár felolvasása, mint minden alkalommal, most is, kedvesen elmulattatta a közönséget. *Szabó* Ilke igen kedvesen szavalt, míg *Gyertyánossy* Etus népdalokat énekel hatáson. *Gyertyánossy* Ilus nívés zongorajátéka után *Solymossy* László realisk. tanuló ügyes szavallata egészítette ki a sikerült estélyt, melyet kedélyes táncmulatság követett. A sikerült estélyt *Kassay* Irénke, *Lántzky* Lele és *Buba* rendezték.

Törvénhat. biz. tagválasztás. A törvényhatósági bizottsági tagok választása megyszerte tegnap folyt le. Székelyudvarhely városánál *Sándor* Mózes elnökletével, *Lukács* Tivadar, ifj. *Solymossy* Lajos, *Blójer* Balázs és *Biró* István vendéglős bizalmi férfiak részvételével megejtette választás eredménye a következő: *Daróczy* Miklós 229, *Bálint* György 201, *Biró* István tanár 189, *Bartók* István 143, *Déssy* Balázs 25, *Gáspár* Balázs 2 szavazatot kapott. Eszerint *Daróczy* Miklós és *Bálint* György megválasztottak.

Gyulai Pál emlékünnepe. Kevés számu, de intelligens és elékelő közönség jelenlétében róttale a kegyelet háláját Gyulai Pál emlékének a református kollegium. Készakarva hangsúlyozzuk, hogy kevészámu közönség jelenlétében, mert az a szép és minden részletében sikerült ünnepély általánosabb érdeklődést és feltétlen elismerést érdemelt volna meg. A program minden egyes száma gondos munkára és nagy ügyszereetre vallott és a megjelentek lelkesen és sokat tapsoltak a szereplőknek. A rendezés is kitünő volt, mert a tizenkét pontból álló műsort mintegy másfél óra alatt lejárt. Ebben kiváló része van *Nagy* Elemér tanárnak, az Önképzőkör jeles és agilis vezetőjének, azonkívül *Rák* Károly zenetanárnak, aki már ezen első helyi szereplésével is tanujelét adta nagy készütségének. Nagyon helyes a ref. kollegiumtól, hogy megragad egyes alkalmakat és irodalmi ünnepélyeket rendez, mert így a közönség azon része is tudomást szerez kiváló íróink létezéséről és munkásságáról, amelynek másnemű elfoglaltsága az irodalommal való foglalkozást lehetetlenné teszi.

Új postahivatal és ügynökség. A Siménfalva községben működő postaugynökség 1910. évi december hó 16-ával postahivatallá alakították át. Az új postahivatal teljes fel és leadószolgálatot teljesít és a postatakarékpénztár közvetítőhivatala gyanánt is fog működni. A postahivatal postai összeköttetést a *Kobátfalva* és *Székelykeresztúr* között közlekedő egyfogatú kocsiútdönczjárat útján nyeri. Az új postahivatal forgalmkörébe *Siménfalva* és *Székelyszentmiklós* községek osztrattak be. — Székelypálfalva községben ujonnan berendezett postaugynökség működését f. hó 16-án megkezdte. A postaugynökség kézbesítési köre: *Firtosvára*lva, *Kecsetkialud* és *Székelypálfalva* községekre terjed ki. A postaugynökség leszámlolás és ellenőrzés tekintetében a székelyudvarhelyi posta és távirda hivatalhoz tartozik és összeköttetését a farkaslakai postahivatallal, naponkint egyszer, gyalogútdöncz postajárat útján nyeri.

Pü. öri vigyázói állások. A székelyudvarhelyi m. kir. pénzügyigazgatóságnál pénzügyőri vigyázói állás van üresedésben. Kik erre pályázni kívánnak, a pénzügyigazgatóságnál személyesen jelentkezhetnek.

Ismeretterjesztő előadások anyaga.

Az „Országos Közművelődési Tanács” az iskolán kívüli oktatás céljaira igen alkalmas segédeszközt ad. *Benedek* Elek szerkesztésében két kötet felolvasást bocsát a tanítóknak rendelkezésére. A második kötet most jelent meg. Mindkét kötet anyaga szépen van össze válogatva, kész anyagot nyújt azok számára, a kik az iskolán kívüli oktatás szolgálatába szegődnek. Az O. K. Tanács ezen füzeteket mindazon tanítóknak, akik a hatóságokkal igazolják, hogy ismeretterjesztő előadásokat tartanak, díjtalanul küldi meg. A felolvasások használatára szintén utbaigazítást ad, hogy az lekösse a nép figyelmét, érdekelje lelkét s befogadja azt a sok hasznos, ismeretterjesztő anyagot, a mit felolvasó tanító nyújt neki. Az O. K. T., az ország különböző részeiből beszerzett tapasztalatok alapján azt ajánlja, hogy a szó szoros értelmében vett felolvasásokat kerülni kell, hanem e helyett a felolvasások anyagát szabad előadásban nyújtassa a tanító s az ismeretterjesztő előadások ének és szavallat számokkal élénkítse. A munkát a tanítói kar figyelmébe ajánljuk.

Vizsga bál. Folyó hó 8-ikán tartotta *Friedmann* Janka okleveles táncztanítónő, a Sükösd-szálló termében, minden tekintetben fényesen sikerült vizsga bálját. A műsor minden egyes pontja alkalmat nyújtott a nagy számban összegyűlt közönségnek, hogy gyönyörködhessenek az előadott táncok precizitásában és a növendékek — aránylag oly rövid idő alatt szerzett — ügyességében. Az estélyen előadott különböző táncok jelmezei és a nehéz táncoknak oly ügyességgel való betanítása, egyaránt fényes bizonyítást tesznek a lelkes táncztanítónő jó izléséről, türelemmel párosult tudásáról és tanítványai iránti szeretetéről. Jutalmát lelkes fáradságának és türelmének megtalálta abban, hogy városunk közönségének elismerését nemcsak mostanra, de a jövőre is biztosította.

Az anyákhoz és apákhoz. Folkértek a következő sorok közlésére. A Gyermekszanatorium, melynek élén, mint fővédnök *Hohenberg* Zsófia herczegasszony, s mint kormányzó Gróf *Zichy* János közoktatásügyi miniszter állanak, most oly kérelemmel fordul az ország társadalmához, hogy szegény és gazdag egyaránt nyissa meg szívét, mikor saját gyermekének karácsonyfáját díszíti és gondoskodik anyai, apai szívének boldogságára saját kiadédának örömről, gondoljon némi adománnyal arra a védtelen gyermekvilágra, melynek megmentését tűzte feladatául a Gyermekszanatorium. A szegény gyermekek szanatoriuma a magyar nemzet és az emberiség közös nagy intézménye és alkotása. Célja, hogy ne legyen ebben az országban beteg gyermek, s ne legyen főképpen olyan, aki elpusztul, az ápolás, a gondozás, a korszerű gyógyítás híján. Hogy ezt a nagy célját elérhesse, vagy legalább földadatainak megfelelőhessen, modern szanatoriumokat állít, melyekben beteg gyermekeket ment meg az egészségnek, tehát a munkának, az életnek, a jövőnek. A nemzetnek és a világnak. Erre kérjük a korszellemet megértő meleg emberi szívek segítségét, támogatását. Fillerjét a szegénynek, aranyát a gazdagnak, hogy egyesítve valamennyitől rózsáskerteket építhessünk, s bennük virulók gyermekarcok, ragyogó gyermekszemek eleven koszoruban gyönyörködhessünk valamennyien, akik magyarok és — emberek vagyunk. — Bárminemű adományok a Gyermekszanatorium javára a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetéhez (Budapest, V., Géza-u. 2.) címzendők, az alapítványok Gróf *Zichy* János kormányzó címére is Budapest, Vas-utca 10. intézendők.

A postai csomagok csomagolása. A postaugyazgatóság felkéri a következők közlésére. A karácsonyi és újvi reclkivüli csomagforgalom ideje alatt a küldeményeknek késedelem nélkül való kezelése csak úgy biztosítható, ha a közönség a csomagolásra és címzésre vonatkozó postai szabályokat betartja. Különösen szem előtt tartandók a következők: 1. Pénzt, ékszert, más tárgyakkal egybe csomagolni nem szabad. 2. Csomagolásra falada, vesszőből font kosár, viaszos vagy tiszta közönséges váson, kisebb értékű és csekélyebb súly tárgyakkal pedig erős csomagoló papir használható. Váson vagy papirburkolattal bíró csomagokat, gob nélküli zsinaggal többszörösen és jó szorosan át kell kötni, a zsinag keresztelési pontjain pedig pecsétviasszal kell lezárni. A pecsételésnél vésett pecsétnyomó használható. 3. A címzésnél kiváló gond fordítandó a címzett vezeté- és keresztnevének vagy más megkülönböztető jelzésnek. A rendeltetési hely tüzetes jelzése (vármegye) s ha ott posta nincs, az utolsó posta pontos és olvasható fejjegyzése különösen szükaéges. 4. A címzet magára a burkolatra kell írni, de ha ez nem lehetséges, ugy a cím fatáblácskára, bódarabzra vagy erős lemezpapirra irandó, melyet tartósan a csomaghoz kell erősíteni. A papirlapokra irt címeket mindig egész terjedelmében kell a burkolatra feiragasztani. Felette

kívánatos, hogy a feladó nevét és lakását, továbbá a czimirat összes adatait feltüntető papírlap legyen magában a csomagban is elhelyezve. Budapestre és és Bécsbe szóló élelmiszereket, illetve fogyasztási adó alá eső tárgyakat (húsnemű, szeszes italok stb.) tartalmazó csomagok czimrataira, nemkülönbön az ilyen csomagokhoz tartozó szállító-leveleken a tartalom, minőség és mennyiség szerint kiirandó (pl. szalonna 2 kgr., egy pulyka 3 kgr., 2 liter bor, stb.)

Kiadja: Becsek D. Fia könyvnyomdája.

Karácsonyi és újévi ajándékok és fadiszek
legolcsóbban
Szentpétery Gergely
 :: üzletében szerezhethők be. ::

Sz. 887. 1040—1910. végrh.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó közhírré teszi, hogy a budapesti királyi keresk. és váltó törvényszék s ugy a budapesti V. ker. kir. járásbíróóság 1910. 52135 sz. és S. p. XVI. 925/4. számú végzése következtében Dr. Glücklich Emil ügyvéd által képviselt Egyesült téglá és csemet gyár r.-t. javára 513 K. 45 fill. és 491 K. 40 fill. s jár. kielégítésére 1910. évi május 20-án és szept. 20-én végrehajtás útján lefoglalt és 1210 koronára becsült csemet lapos és fedélcserépek, csemet vájuk, csemet cserép készítő gép, fa asztal láda, és rámak nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a sz.-udvarhelyi kir. járásbíróóság 1910. évi V. 326/3 és 592/2 számú végzése folytán még fenálló 491 K. 40 fill. ennek 1910. évi április hó 5 napjától 5% kamatai és 173 kor 87 fill. költség és a még felmerülő költségek erejéig Bikafalván a helyszínen való megtartására 1910. évi december hó 20-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kitűzetik, s ahoz a venni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy a felsorolt ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Székelyudvarhely, 1910. decz. hó 1 én.

Nagy Lajos, bir. végrehajtó.

Karácsonyi és újévi ajándékok és gyermekjátékok kiállítása.

Van szerencsém értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy a Kossuth-utca 16. sz. a. (a nagytőzsdével átellenben)

gyermekjátékok és alkalmi ajándék

tárgyakban nagyraktárt

rendeztem be. Együttal tisztelettel tudatom, hogy első helyeken történt bevásárlásaim folytán azon kedvező helyzetben vagyok, hogy a versenyt bármelyik nagy áruházzal fölveszem. — Ugyasint tudatom, hogy

Kossuth-utczai főüzletemben mindennemű tárgyak, tekintettel raktáram tulajdonoságára, mélyen leszállított áron nagy karácsonyi occasió vásárt rendezek. Amidőn erről a n. é. közönséget tisztelettel értesítem, vásárlási kötelezettség nélkül meggyőződési szíveskedjék. — Maradtam kíváló tisztelettel

DRAGOMÁN S. J.
 Ifj. Dragomán Domokos.

Szám: 8029—1910. közig.

Hirdetmény.

Vonatkozással a városi tanács által 1906. évi december hó 26-án kibocsátott és szabályszerűleg közzétett felhívásra és 1909. évi szept. hó 22-én 5674—1909. szám alatt közzétett hirdetményre, ezennel ujonlag a város lakosainak, de főként az adóköteles feleknek tudomására hozatik, hogy az 1911-ik évben is a *borítal, husfogyasztási adó és adópótlék*, mint a folyó évben is, szigoruan a törvény és szabályrendelet értelméhez házilag fog beszédeni a városi fogyasztási adókezelőség által.

Ennélfogva a bor és husadó törvény 16—22. §-ai, valamint a szabályrendelet 5. §-a rendelkezései szerint mindazok, a kik akár vasuton, akár tengelyen vagy gyalog szereznek be fogyasztási adó alá eső italt vagy czikket, kötelesek a beraktározás, udvarra való elhelyezés (bepinczés) előtt a behozatal alkalmával a városi fogyasztási adókezelőség irodájában (Bem-utca 17 sz. a.) bejelenteni, és az ez után járó fogyasztási adókat adóbárca ellenében azonnal lefizetni.

Székelyudvarhely város tanácsától.

1910. évi december hó 8-án.

Soó Domokos s. k., h. polgármester.

Szám 7060—910. k. i.

Hirdetmény.

Székelyudvarhely város az udvarhelyi járás szolgabirói hivatalához mint iparhatóságához folyó évre az iparhatósági megbizottak választására a választási határnap f. évi. **december 18-án** d. u. 3 órára tüzetik ki, melyre a Székelyudvarhely városi kereskedők és iparosok közül a választójogosultak jogaik érvényesítésére felhivatnak s a mennyiben a határnapon meg nem jelenének az iparhatóság hivatalból fogja az iparhatósági megbizottakat kinevezni.

Székelyudvarhelyen 1910. decz. hó 7-én.

Soó Domokos

h. polgármester.

Akinek jó szép olcsó BUTOR kell, az forduljon bizalommal Székely és Réti butorgyárosokhoz Marosvásárhely, (Széchenyi-tér 41. szám)

Meghívásra bemutatjuk gazdag mintagyűjteményünket vidéken is

Erdély bármely részébe külön megállapodás szerint bérmentve szállítunk.

Menyasszonyi kelengyék óriási választékban.

Szabászati Varró iskola

Malom-utca 14.

Pálffy Zoltánné, — ki tanulmányait Kolozsvárt és Budapesten végezte — szabászati iskolájában tanít ruha és fehérnemű varrást; ugy a francia, mint az angol minta rajzolásban alapos oktatást nyújt. Továbbá jutányos árban készít minden nemű ruha varrást (legujabb divat szerint). Vidéki megrendeléseket is pontosan eszközöl. A közönség szíves pártfogását tisztelettel kéri.

Csász. és kir. udvari szállítók

Erdély legnagyobb butorgyára
Mestitz Mihály és Fiai
 Marosvásárhelyt és Kolozsvárt

Jánlják kitünő gyártmányu butorkat, melyeket **42 év óta (fenálló) gazdámra berendezett butorgyárukban** állítanak elő. A butorokhoz csakis elsőrendű anyag lesz felhasználva.

Óriási választék! Olcsó árak!
Legmesszebbmenő jótállás!

Vidéken meghívásra személyesen mutatjuk be rajzainkat és mintáinkat.

Sz. 19—910.

Árverési hirdetés.

A homoródalmás közbirtokossága a Nagybérc sarka és kőkut orra 112.8 kataszt. holdján mint egy 6436 m.² mű és 12249 m.² tűzfát kitevő fatömeget

1911. év január hó 10-én d. e. 10 órakor a község házánál nyilvános szó és írásbeli árverésen a legtöbbet ígérők kikiáltási áron felül törvön az erdőben eladja.

Kikiáltási ár 12,623 korona.

Bánatpénz kikiáltási ár 10%.

Utóajánlatok nem fogadtatnak el.

Részletes becslés és árverési és szerződési feltételek a vargyasi m. kir. járási erdőgondnokságnál és homoródalmás község előljárárságánál megtekinthetők.

Homoródalmás 1910. december 2.

Józsa Dénes,
 h. elnök.

Horváth János,
 h. jz.

Sz. 1042—910. végrh.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a sz.-udvarhelyi kir. járásbíróóság 1910. évi V. 608/1 sz. végzése folytán Dr. Szöllösi Ödön ügyvéd által képviselt Ifj. Jakabos György javára 76 kor. s jár. erejéig 1910 évi szeptember hó 20-án végrehajtás útján lefoglalt és 675 koronára becsült nyoreg, szánkó, kocsi és lovak nyilvános bírói árverésen eladtnak.

Mely árverésnek sz. udvarhelyi kir. bíróság 1910. V. 608/2 sz. végzése folytán 76 kor. tőke, ennek 1910. év július hó napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 53 kor. 30 fillérben bíróság már megállapított és a még felmerülő költségek erejéig való megtartására Sz.-betlenfalván a helyszínére 1910. évi december hó 16-ik napjának délután 3 órája határidőül kitűzetik, s ahoz venni szándékozók azzal hivatnak meg hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX. t.-cz 107 és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőknek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Székelyudvarhely, 1910. december hó 4.

Nagy Lajos, kir. bir. végrehajtó.

CZELL FRIGYES és FIAI

bortermelők és bornagykereskedők

Medgyes.

Legjobb beszerzési forrás természetadta valódi erdélyi hegyi borokban.

Hordókbán és palaczkokban.

Kitünő saját termésű vörös borok.

Barcsay Károly női és férfidivat áruháza

Székelyudvarhelyt.

Nagy

November 20-án veszi kezdetét kizárólag csakis kiváló elrendű és nem e célra összevásárolt árut bocsátok a n. é. vevőközönség rendelkezésére

meglepő olcsó áron.

Női angol és francia kosztüm gyapju ruhaszövetek a legújabb divatos színekben

bluz selymek I K. 10 fl.-től, bluz flanellek, bársonyok I K. 50 fl. től minden színben. Selyem, taft és flanel bluzok mélyen leszállított áron.

karácsonyi

áremelkedése dacára 2000 vég előnyös vételnél elértem azt, hogy I vég 23 mtes O-budai gyártmányu különlegességű vásznat, ami női, férfi ingekre és ágyneműekre

A vászonárak nagyban igen alkalmas és kitűnő minőségű, 20 korona helyett csak 15 koronában árusítok mindaddig, a míg raktáram tart.

vásár

Nagyraktár: Moskovits Anatómiai czipők (főlerakal) férfi és női box és sevro, egységár: 10-13 és 17 korona.

Újdonság a Lecithin COGNAC

lápláló ereje folytán elsőrendű erősítő gyógycognac.

A Lecithin Cognac testileg viszsamaradt egyéneknek, úgy gyermekeknek mint felnőtteknek, de kivált lábadozókban levő gyengélkedőknek csodálatos hatással bír, mert a hanyatló erő rövid használat után tökéletesen helyre áll, miért az orvosok nagyon ajánlják

Kizárólagos egyedüli elárúsító hely:

Gáspár és Pap kávé, fűszer, csemege és cognac üzletében

Székelyudvarhelyt.

Kossuth-utca.

A ki

legjobban szerkesztett, teljesen független, nagy, előkelő napilapot járattatni óhajt, fizesse elő

„Az Újság”-ot!

Vasárnap: „Asszony”, „Gyermek” melléklet

Előfizetési árak: Megrendelési cím:

Egy évre K. 28— AZ ÚJSÁG kiadó-félévre „ 14— hivatala Budapest, Negyedévre „ 7— VII. ker. Rákóczi-ut 1 hónapra „ 2-40 54-ik szám.

Az Újság terjedelme rendszeren 32-36-40 oldal. Vasárnap 80-100-200 oldal. és ünnepnapokon

Legközelebb megjelenik a képviselő-házban most letárgyalt új

POLGÁRI PERRENDTARTÁS

Biráknak, ügyvédeknek, kereskedők és iparosoknak nélkülözhetetlen.

Összeállította magyarázatokkal és szíjjegyzetekkel oltatta:

CSILLÉRY DÁVID, kir. járásbíró.

A 400 oldalra terjedő törvénykönyv, mely a legfinomabb papíron szebben nyomható alakban lesz kiállítva bolti ára húzva 6 korona.

Megrendelhető: **Mányák és Tóth** könyvkiadónál Nagykarolyban és minden hazai könyvkereskedőnél.

Itt az ideje, ha még nem szerezte be őszi czipőszükségletét, tekintse meg az

Orbán, Nagy és Tamás

czipőraktárát, ahol állandóan nagy férfi, női és gyermekczipőkben

a legfinomabb kivitelben, sevro, boxaléből, amerikai, angol, francia és gavallér formákban. Minden fajta estély galanteira női czipők a legdivatosabb formákban állandó nagyraktár a világhírű

Kobrák-czipők, ugyszintén Boston Rüber sárczipők, nemez birtalpas, reggeli és hízi czipők. Raktáron van mindenfajta gummisarok, lábvédők, czipőfüzők és czipőerékek.

Össze nem tévesztendő a kézi munka különféle olcsón hirdetett gyári áruval.

6-2

A legfinomabb cukrász sütemények darabonként 10 fillérért Grébel-féle cukrászdában kaphatók az állami főreáliskolával szemben. Pontos kiszolgálás. Nagy tisztaság.

MAGYARÁZAT.

Hogy mennyire köztudomás a közönségnek az a tény hogy

kolerajárvány veszélyének esetén a tisztaság mellett

legjobb óvszer az

Esterházy-Cognac

annak legjobb bizonyítéka a rendkívüli fogyasztás. Hivatalosan, közjegyzőileg meg van állapítva, hogy az Esterházy cognacgyár 2 Egrot féle főzőkészüléke

1,752.000 liter bor

termelő képességet foglal magában.

Ez az óriási szám legjobb bizonyítéka annak, hogy a közönség tudja, mivel védekezzen a

kolera ellen.

Ez a magyarázata a rendkívüli nagy fogyasztásnak.

Az ESTERHÁZY-COGNAC mindenütt kapható.

Központi iroda:

Budapest, V., Csáky-utca 14. szám.

A Lédécsi Schenk Adolf cementgyára ajánlja legjobb minőségű és legmagasabb szilárdságu

Portland cementjét.

Gyári lerakat Székelyudvarhely és vidéke részére **Papp Zakor Endre** vaskereskedőnél Székelyudvarhely

A magyar királyi

államvasutak gépgyára

vezérügnöks. képviselete teljes jogu megbízással.

A legjobb cséplőgépek.

Malomberendezések. Mindennemű motorok.

Ékek, boronák, répvágók, vetőgépek, szecskavágók, lokapák és mindenféle gazdálkodási eszközök.

Újdonság! Szab. „RECORD II.” kombinált sorvetőgép. Sorba vet. Sorba trágyáz.

Számtalan elismerő levél a világ minden részéből.

52-1

Bizományos és kerületi képviselet:

Lányi József, Brassó. Iroda: Hosszu-utca 201. — Telefonszám 382. interurban. Bizományi raktárak: Hosszu utca 201. és Vasut-utca 25.

Gépjavitó műhely. — Vevőimnél előforduló javítások díjmentesek.

A sepsiszentgyörgyi műmalmok liszt és terménybizományosa

Terményvásárlás nagyban és kicsinyben.

MASSEY-HARRIS CO R. T.

(Északamerika)

Legnagyobb független és kartellen kívül

álló arató és fűkaszálo gépgyár.

Szénagyűjtők, szénaforgatók 6 villával, álló tragyaszárító gépek, tárcsás boronák, rugós boronák, lokapák stb.

A világ legjobb gyártmányai.

Pontos kiszolgálás — V-reányarak. — Szolid kivitel. Legmesszebbmenő jótállás.

Számtalan elismerő levél a világ minden részéből.

Bizományos és kerületi képviselet:

Iroda: Hosszu-utca 201. — Telefonszám 382. interurban. Bizományi raktárak: Hosszu utca 201. és Vasut-utca 25.

Gépjavitó műhely. — Vevőimnél előforduló javítások díjmentesek.

A „Company For. The Traffic Of English Engine Specialities”, képviselet gőz teherkocsikban.

Mindennemű automobilon.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságu PORTLANDCEMENTET ajánl olcsó áron a

PORTLAND CEMENTGYÁR BRASSÓ

Itt helyben kapható RÖSLER és GÁBOR cégénél